

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/65/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6217205455
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Šabla
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6217205455.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Šablu a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v spore žalobkyne: A. B. C. C., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom B. XX, XXX XX D., proti žalovanému: E. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom B. XXX, XXX XX D., toho času bytom XX F. G., H. H. H., HP2 5LJ, Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Almáši Gabriel, spol. s r. o., so sídlom Šumavská 3, 821 08 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 36 856 592, v konaní o zaplatenie 11 500,- € s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 12C/7/2017-317 zo dňa 27. mája 2021 ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v prvom výroku o čiastočnom vyhovení žalobe a v závislom treťom výroku o nároku na náhradu trov konania p o t v r d z u j e.

II. Žalovaný j e p o v i n n ý nahradiť žalobkyni trovy tohto odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

odôvodnenie:

1. V poradí druhým rozsudkom v tejto veci súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 10 000,- € s úrokom z omeškania vo výške 5,15% ročne zo sumy 10 000,- € od 01. 09. 2014 až do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku (prvý výrok); žalobu vo zvyšnej časti (v uplatnenej sume 1 500,- € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,15% ročne zo sumy 1 500,- € od 01. 09. 2014 do zaplatenia) zamietol (druhý výrok) a priznal žalobkyni proti žalovanému nárok na náhradu trov celého prvoinštančného a predchádzajúceho odvolacieho konania (vedeného na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 17Co/114/2019) v rozsahu 73,90%, pričom uložil žalovanému povinnosť nahradiť tieto trovy do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu o určení výšky trov konania (tretí výrok).

2. Z obsahu spisu a odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 28. 08. 2017, doplnenou do zápisnice dňa 11. 12. 2017, domáhala voči žalovanému zaplatenia sumy 11 500,- € s úrokom z omeškania vo výške 5,15 % ročne zo sumy 11 500,- € od 01. 09. 2014 do zaplatenia.

3. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalobkyňa uzatvorila so žalovaným dňa 09. 01. 2014 ústnu zmluvu o pôžičke a v ten istý deň poukázala zo svojho účtu sumu vo výške 10 000,- € na účet žalovaného. Žalovaný vyplatenie predmetnej sumy potvrdil. Následne dňa 01. 08. 2014 žalobkyňa so žalovaným mala uzatvoriť aj písomnú zmluvu o poskytnutých finančných prostriedkoch vo výške 10 000,- €, pričom žalovaný mal svojím podpisom potvrdiť prevzatie sumy 10 000,- € a zaviazal sa túto čiastku vrátiť s dohodnutým úrokom vo výške 1 500,- € do 31. 08. 2014,

žalovaný však poprel, že by túto listinu podpísal, uzavretie tejto písomnej zmluvy preto nebolo v konaní preukázané. Prihliadajúc však na názor Krajského súdu v Banskej Bystrici vyslovený v uznesení č. k. 17Co/114/2019 – 193 zo dňa 30.01.2020, ktorým bol zrušený v poradí prvý rozsudok súdu prvej inštancie v tejto veci (ďalej aj „zrušujúce uznesenie“) a v predmetnom zrušujúcom uznesení citovaný rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/146/2008 zo dňa 31.07.2008 súd prvej inštancie považoval uvedenú listinu minimálne za žiadosť veriteľky (žalobkyne) o splnenie dlhu do 31.08.2014 podľa § 563 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v platnom znení (ďalej aj „OZ“). Žalovaný žalobkyni požičané finančné prostriedky doposiaľ nevrátil, preto sa po tomto dni dostal do omeškania s ich vrátením. Podľa súdu prvej inštancie žalobkyni vznikol voči žalovanému nárok na vrátenie len požičanej sumy vo výške 10 000,- €, nakoľko dojednanie zmluvného úroku z pôžičky vo výške 1 500,- € sa uvádza až v zmluve o poskytnutých financiách, ktorej uzavretie nemal súd prvej inštancie preukázané a nebolo ani preukázané, že by sa strany sporu ústne dohodli na vrátení pôžičky spolu s úrokom.

4. Námietku premlčania dlhu vznesenú v konaní žalovaným s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/174/2016 zo dňa 10.11.2016 predložený na pojednávaní konanom dňa 06.05.2021 právnym zástupcom žalobcu vychádzajúci z názoru, že premlčacia doba ohľadne nároku na peňažné plnenie pri absencii dohody o lehote na plnenie začína plynúť nasledujúcim dňom už po vzniku zmluvného vzťahu, z ktorého dlžníkovi vznikla povinnosť na plnenie, vyhodnotil súd prvej inštancie napriek tomu ako nedôvodnú poukazujúc na ust. § 391 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v platnom znení (ďalej aj „CSP“), v zmysle ktorého je právnym názorom krajského súdu viazaný, a preto sa nemohol zaoberať právnou argumentáciou obsiahnutou v rozsudku predloženom právnym zástupcom žalobcu. Uzavrel, že v zmysle zrušujúceho uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici opierajúceho sa o názor vyslovený v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/146/2008 zo dňa 31.07.2008 trojročná premlčacia doba začala plynúť dňom 01.09.2014, pričom žalobkyňa podala žalobu na súd dňa 28.08.2017, teda jej nárok nie je premlčaný.

5. Súd prvej inštancie preto okrem iného aj z tohto dôvodu považoval za neehospodárne navrhnuté vykonanie znaleckého dokazovania znalcom z odboru písomznanectvo za účelom overenia pravosti podpisu žalovaného na listine označenej ako zmluva o poskytnutých financiách zo dňa 01.08.2014.

6. Súd prvej inštancie považoval za nepreukázané tvrdenia žalovaného, že sumu 10 000,- € mu poskytla sestra žalobkyne prostredníctvom účtu žalobkyne za účelom investovania týchto prostriedkov do jeho obchodného projektu s drahými kovmi, ktorý prevádzkoval v Prahe. Matka žalobkyne pri svojom výsluchu na pojednávaní potvrdila, že sumu 10 000,- € požičala žalovanému žalobkyňa potom, ako ju na to prehovorila ona s dcérou (sestrou žalobkyne), nejednalo sa teda o investíciu do obchodného projektu, ale o pôžičku žalovanému. Žalovaný ani nepreukázal, že by prevádzkoval nejaký obchodný projekt s drahými kovmi a že by sestre žalobkyne a jej matke vyplácal výnos z tohto projektu po dobu pol roka v dvojtyždňových intervaloch po 500,- až 600,- €. S poukazom na ustanovenie § 657 OZ preto súd prvej inštancie vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania uzavrel, že žalobkyňa na základe ústnej zmluvy o pôžičke uzatvorenej so žalobcom dňa 09.01.2014 mu ešte v ten istý deň požičala poukázaním na jeho účet sumu 10 000,- €. Za dôkaz o tom, že sa jednalo o pôžičku podporne považoval aj listinu označenú ako zmluva o poskytnutých financiách zo dňa 01.08.2014. Aj keď žalovaný poprel, že by túto zmluvu podpísal, súd prvej inštancie bol toho názoru, že o tejto listine mal žalovaný vedomosť minimálne od 01.08.2014, pretože na tejto listine sa nachádzajú ručne doplnené osobné údaje žalovaného – jeho rodné číslo a číslo jeho preukazu totožnosti, ktoré nie sú verejne prístupné, preto sa žalobkyňa k týmto údajom mohla dostať len po ich sprístupnení samotným žalovaným. Argument žalovaného, že žalobkyňa chodila k jeho rodičom na kávu a mohla si tieto údaje odpísať z dokladov, ktoré mal uložené vo svojej kancelárii, súd prvej inštancie neuznal z dôvodu, že v konaní bolo preukázané, že žalovaný dlhodobo žije a pracuje v Anglicku a domov sa vracia len sporadicky na krátku dobu, preto je nepravdepodobné, že by v čase svojej neprítomnosti mal v kancelárii u rodičov voľne položené svoje osobné, resp. pracovné doklady.

7. Žalovaný taktiež nepreukázal, že by žalobkyni, resp. jej sestre odovzdával oblečenie značky Mayo Chix v hodnote 6 000,- €, ktoré mali tieto predať a peniaze takto získané si mali započítať na poskytnutú sumu 10 000,- €. Žalobkyňa uviedla, že oblečenie, ktoré im odovzdal žalovaný bolo v hodnote maximálne 500,- €, toto nepredali a nachádza sa u nich doma. Pokiaľ ide o zlato, ktoré mal žalovaný žalobkyni poskytnúť, tento na pojednávaní sám uviedol, že mu bolo vrátené a preto sa naň započítanie nevzťahuje.

Z ustanovenia § 657 OZ navyše vyplýva, že pokiaľ predmetom pôžičky boli peniaze, dlžník musí veriteľovi vrátiť takto poskytnutú pôžičku len v peňažnej podobe a nie v podobe iných tovarov.

8. Pokiaľ ide o ďalšie navrhnuté dôkazy v konaní, súd prvej inštancie nevykonal dokazovanie výsluchom matky žalovaného, nakoľko žalovaný pred začatím pojednávania uviedol, že jeho matka sa na pojednávanie nedostavila, pretože sa nechce do týchto záležitostí starať. Súd nevykonal ani dokazovanie výsluchom sestry žalobkyne, nakoľko táto jej účasť na pojednávaní nezabezpečila, žalobkyňa pred začatím pojednávania uviedla, že nevie, kde je jej sestra, pričom o termíne pojednávania ju upovedomila. Súd považoval za účelové tvrdenie žalobkyne na záver pojednávania, že sestra sa neustanovila preto, že po mesiaci covidovej práceneschopnosti nastúpila do zamestnania a zamestnávateľ ju na pojednávanie neuvolnil. Poukázal na to, že žalobkyňa mala predvolanie na pojednávanie doručené dňa 23.04.2021, pojednávanie sa konalo dňa 06.05.2021, mala teda dostatok času zabezpečiť účasť svedkyne na pojednávaní po prípadnej dohode s jej zamestnávateľom.

9. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie čiastočne vyhovel žalobe – uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 10 000,- € a vo zvyšnej časti uplatneného zmluvného úroku vo výške 1 500,- € žalobu ako nedôvodnú zamietol.

10. S poukazom na ustanovenie § 517 ods. 2 OZ v spojení s ustanovením § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v platnom znení (ďalej aj „nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z.“) priznal súd prvej inštancie žalobkyni aj uplatnený nárok na úrok z omeškania odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti dlžnej sumy (od 01. 09. 2014) vo výške 5,15 % ročne zo sumy 10 000,- € a vo zvyšnej časti uplatneného úroku z omeškania zo sumy 1 500,- € žalobu ako nedôvodnú taktiež zamietol.

11. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle § 262 ods.1 v spojení s § 255 ods. 2 CSP podľa pomeru úspechu strán sporu vo veci. Vychádzal pritom z toho, že úspech žalobkyne pozostáva z priznanej istiny pôžičky vo výške 10 000,- € so zákonným úrokom z omeškania, čo činí 86,96% z celkovo uplatnených 11 500,- € so zákonným úrokom z omeškania, úspech žalovaného činí 13,06%. Čistý úspech žalobkyne v spore tak činí 73,90%. Preto žalobkyni priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v tomto rozsahu s tým, že žalovaný je povinný nahradiť trovy do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu o určení výšky trov konania, ktoré po právoplatnosti rozsudku vydá súdny úradník.

12. Proti prvému výroku rozsudku súdu prvej inštancie o čiastočnom vyhovení žalobe a proti závislému tretiemu výroku o nároku na náhradu trov konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Rozhodnutie označil za nesprávne z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. a), b), d), f) a h) CSP, t. j. z dôvodov, že neboli splnené procesné podmienky; súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

13. Žalovaný trval na svojom názore uvedenom už v predchádzajúcom odvolaní proti v poradí prvému rozsudku súdu prvej inštancie v tejto veci, že súd prvej inštancie nemal splnené procesné podmienky na konanie o doplnenej žalobe, pretože v zmysle Civilného sporového poriadku žalobu nemožno podať ústne do zápisnice, ako to bolo za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“). Poukázal na to, že v listinnej podobe žalobkyňa podala žalobu došlú súdu dňa 28.08.2017, ktorú doplnila ústne do zápisnice spísanej na súde prvej inštancie dňa 11.12.2017, čo však vzhľadom na súčasné znenie Civilného sporového poriadku, konkrétne ust. § 123 ods. a 1 a 2 a § 125 ods. 1 urobiť nemožno. Spísanie podania do zápisnice bolo prípustné len podľa predchádzajúcej procesnej úpravy – § 42 OSP. Preto postup súdu prvej inštancie spočívajúci v konaní o žalobe v znení jej doplnenia do zápisnice považoval žalovaný za vážny procesný nedostatok v jeho postupe naplňajúci odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písmeno a) CSP. Argumentáciu odvolacieho súdu v jeho zrušujúcom uznesení, ktorý poukázal na údajný „príliš veľký formalizmus práva“ považoval za veľmi stručnú, bez akéhokoľvek bližšieho odôvodnenia. Poukázal tiež na odbornú právnickú literatúru – komentár k ust. § 125 ods. 1 CSP, kde sa uvádza: „Novo pritom platí, že v sporovom konaní možno podanie urobiť len písomne. Doposiaľ ustanovoval § 42 OSP

možnosť urobiť podanie aj ústne do zápisnice. V novej úprave je prípustné ústne podanie do zápisnice vo veciach upravených Civilným mimosporovým poriadkom. Podľa § 14 CMP je každý okresný súd povinný spísať podanie do zápisnice a postúpiť ho bezodkladne príslušnému súdu. Takéto podanie má tie isté účinky, ako keby sa spísalo na príslušnom súde. Žalobu, ani iné podanie v sporovom konaní ústne do zápisnice zákon však už nepripúšťa.“ ((Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: CH.Beck, 2016, s. 447). Podľa žalovaného teda zákonodarca v § 125 ods. 1 CSP jasne formuloval svoju vôľu, že podanie môže byť urobené len v písomnej forme. Doplnenie žaloby je významný podaním v rámci civilného procesu, ktoré je možné uskutočniť len v písomnej forme. Poukázal taktiež na článok 3 ods. 2 základných princípov CSP, podľa ktorého výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné. Nikto sa však nesmie dovoľávať slov a viet tohto zákona proti ich účelu a zmyslu podľa odseku 1. Poukázal na to, že odvolací súd a sudy vo všeobecnosti právo nevytvárajú, ale len interpretujú (nachádzajú). Ani odvolací súd nie je oprávnený meniť vôľu zákonodarcu.

14. Porušenie práva na spravodlivý proces a zároveň inú vadu konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci videl žalovaný v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie predovšetkým vo vzťahu k premlčaniu práva uplatneného žalobou. Bol názoru, že k otázke premlčania sa súd prvej inštancie vyjadril len veľmi stručne a absurdne, keď uviedol, že v tomto smere je viazaný právnym názorom krajského súdu s poukazom na ustanovenie § 391 ods. 2 CSP, a preto sa nemohol zaoberať právnou argumentáciou obsiahnutou v rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 174/2016 zo dňa 10.11.2016, ktorý na pojednávaní predložil právny zástupca žalobcu. Súd prvej inštancie teda uviedol, že sa nemôže zaoberať právnym názorom súdu tretej inštancie (vyššieho súdu), lebo je viazaný právnym názorom súdu druhej inštancie (nižšieho súdu). Žalovaný uviedol, že nepoukazoval len na právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prezentovaný v jednom rozhodnutí, ale na ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR, z ktorej podľa žalovaného jednoznačne vyplýva, že právo žalobkyne na zaplatenie žalovanej sumy je premlčané a žaloba bez ďalšieho nedôvodná v celom rozsahu. Poukázal na to, že ak sa súd mieni odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, jeho odôvodnenie rozsudku musí obsahovať aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu v zmysle § 220 ods. 3 CSP, ako aj článku 2 základných princípov CSP. V napadnutom rozsudku súdu prvej inštancie sa však žiadne odôvodnenie odklonu nenachádza, súd prvej inštancie len odkázal na právny názor odvolacieho súdu. Ani odvolací súd v zrušujúcom uznesení žiadne odôvodnenie odklonu neuviedol, len odkázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 146/2008 zo dňa 31.07.2008, z ktorého stručne citoval. Žalovaný opätovne apeloval na právnou argumentáciu uvedenú v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 174/2016 zo dňa 10.11.2016 zverejnenom v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej aj „zbierka“) pod č. R 17/2017 predstavujúcom ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, v ktorom sa poukazuje aj na skorší judikát publikovaný v zbierke pod č. R 28/1984, v zmysle ktorých ak nebola doba plnenia dlhu dohodnutá ani inak ustanovená, začína premlčacia doba plynúť nasledujúcim dňom po vzniku dlhu. Na tomto závere sa ustálila aj neskoršia súdna prax, napríklad v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 25/2003 publikovanom v zbierke pod č. R 91/2004, či v rozhodnutí sp. zn. 1Cdo 148/2004 a sp. zn. 4Cdo 66/2006. V rozsudku sp. zn. 3Cdo 174/2016 zo dňa 10.11.2016 sa najvyšší súd vysporadúval aj s rozhodnutím sp. zn. značka 4Cdo 146/2008, s ktorým sa nestotožnil. Bol totiž názoru, že akceptovanie názoru o viazanosti začiatku plynutia premlčacej doby na deň splatnosti dlhu a nie na deň vzniku právneho vzťahu, z ktorého dlžníkovi vznikla povinnosť na plnenie, by viedlo k neprípustnému posunutiu začiatku plynutia premlčacej doby (v zrejmom rozpore s účelom inštitútu premlčania) prakticky na neobmedzenú dobu podľa ľubovôle veriteľa. Žalovaný mal za to, že práve s vyššie uvedenou argumentáciou bol súd prvej inštancie (ale aj odvolací súd) povinný sa riadne vysporiadať, uviesť prečo sa od nej odkláňa, inak odôvodnenie nemôže spĺňať zákonné požiadavky na jeho kvalitu. Poznamenal, že ak by bol súd prvej inštancie vec posúdil podľa žalovaného z právneho hľadiska správne, žiaden odklon by nebol musel odôvodňovať, ale postačilo by odkázať na ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo vyššie uvedených v zbierke publikovaných rozhodnutiach. Žalovaný trval na tom, že nakoľko peniaze boli poskytnuté dňa 09.01.2014 a lehota na ich vrátenie určená nebola, trojročná premlčacia doba začala plynúť prvý deň po ich odovzdaní, t.j. dňa 10.01.2014 a uplynula pred podaním žaloby na súd dňa 10.01.2017.

15. Žalovaný taktiež trval na tom, že nepodpisoval žiadnu zmluvu o poskytnutých financiách zo dňa 01.08.2014 a nemal o takejto listine ani vedomosť. Skutkové zistenie súdu prvej inštancie, že o tejto zmluve mal vedomosť minimálne od 01.08.2014 sa neopiera o žiaden dôkaz, jedná sa len o

arbitrárne a špekulatívne úvahy. Žalovaný počas svojho výsluchu na pojednávaní riadne vysvetlil dôvod poskytnutých peňazí – investíciu do obchodného projektu a taktiež vysvetlil, akým spôsobom poskytol žalobkyni protihodnotu za poskytnuté peniaze, súd prvej inštancie však obsah argumentácie žalovaného nesprávne vyhodnotil.

16. Žalovaný preto navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, alebo aby ho zmenil, žalobu v celom rozsahu zamietol a priznal žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

17. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhla odvolaciemu súdu rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu potvrdiť, nakoľko s ním súhlasila. Zotrvala na tvrdeniach uvedených vo svojej žalobe a zdôraznila návrh na vykonanie znaleckého dokazovania ohľadom pravosti podpisu žalovaného na zmluve o pôžičke (zrejme mala na mysli listinu označenú ako zmluva o poskytnutých financiách – poznámka odvolacieho súdu).

18. Žalovaný v odvolacej replike odkázal na svoje odvolanie a ohľadne návrhu na znalecké dokazovanie uviedol, že v zmysle ustálenej súdnej praxe, na ktorú poukázal vo svojom odvolaní je pre začiatok plynutia premlčacej doby rozhodujúci dátum odovzdania peňazí, nie „zmluva o poskytnutých financiách“. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku správne uviedol, že nemal preukázané písomné uzatvorenie zmluvy o pôžičke a odôvodnil, prečo nevykonal znalecké dokazovanie, pričom žalovaný sa stotožnil s tým, že takéto dokazovanie by bolo nevhodné. Poznamenal, že navyše v súčasnom štádiu konania, kedy druhý výrok napadnutého rozsudku o čiastočnom zamietnutí žaloby (v sume úroku z pôžičky a úroku z omeškania z neho) nebol žalobkyňou napadnutý odvolaním, sú bezpredmetné aj úvahy súdu prvej inštancie o úroku vo výške 1 500,- €.

19. V odvolacej duplike žalovaná opätovne poukázala na svoju žalobu, ktorú považuje za opodstatnenú, nakoľko žalovaný doposiaľ nesplnil svoj dlh z pôžičky.

20. Krajský súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalovaného podľa § 34 ods. 1 CSP si v prejednávanej veci z dôvodov uvedených nižšie (v bode 26. tohto odôvodnenia) vzhľadom na návrh žalobkyne učinil v predchádzajúcom konaní, na ktorom trvala aj v tomto odvolacom konaní, túto vyzval na zloženie preddavku na trovy dôkazu – odborného vyjadrenia a žalovaného požiadal o oznámenie, v akom období sa počas roku 2014, kedy mala byť podpísaná zmluva o poskytnutých financiách zdržiaval v Spojenom kráľovstve Veľkej Británie a Severného Írska a predložil o tom dôkazy. V odpovedi na výzvu odvolacieho súdu žalovaný uviedol, že vzhľadom na odstup času niekoľkých rokov sa nevie presne vyjadriť o konkrétnych obdobiach v roku 2014, kedy sa v uvedenej krajine zdržiaval. V období okolo 01.08.2014 sa zdržiaval v Bratislave, Prahe a Budapešti. Na preukázanie jeho tvrdení predložil fotografie cestovných lístkov pri cestovaní vlakom, dokladov o ubytovaní v hoteloch v Bratislave a o vklade hotovosti v banke v Bratislave, ktoré však neboli čitateľné. Ďalej uviedol, že disponuje aj výpismi z niekoľkých bánk, ktoré potvrdzujú výbery z bankomatov v danom období v okolí Bratislavy a tiež platby obchodníkov jeho platobnou kartou. Vzhľadom na rozmazanosť a nečitateľnosť uvedených dokladov odvolací súd opätovne vyzval žalovaného, aby predložil ním uvádzané dôkazy v čitateľnej forme. Na túto výzvu už žalovaný nereagoval.

21. Po zložení preddavku na trovy dôkazu žalobkyňou odvolací súd vo veci nariadil podanie odborného vyjadrenia za účelom posúdenia, resp. overenia pravosti podpisu žalovaného na listine označenej ako zmluva o poskytnutých financiách zo dňa 01.08.2014 a za tým účelom ustanovil odborne spôsobilú osobu – znalkyňu z odboru písomznanectva, odvetvia ručného písma I. I. F. J., s miestom výkonu činnosti K. XXX/X L. M.. Po podaní odborného vyjadrenia so záverom, že podpis na uvedenej listine je pravým podpisom žalovaného odvolací súd toto odborné vyjadrenie doručil na oboznámenie sa s ním stranám sporu (aplikujúc analogicky ust. § 208 CSP o doručovaní písomného znaleckého posudku) a vyzval ich na podanie vyjadrenia k nemu v lehote 10 dní od doručenia výzvy. Strany sporu sa k odbornému vyjadreniu doposiaľ nevyjadrili. V takom prípade nebolo podľa názoru odvolacieho súdu potrebné za účelom doplnenia dokazovania pred odvolacím súdom napriek doslovnej dikcii ust. § 385 ods. 1 CSP nariadiť pojednávanie, pretože podľa § 204 CSP dôkaz listinou (za ktorú možno považovať aj písomné odborné vyjadrenie) sa vykoná tak, že súd listinu alebo jej časť prečíta alebo oznámi jej obsah; to neplatí, ak ide o listinu, ktorej odpis bol strane sporu v priebehu konania doručený a ak listina alebo jej obsah neboli protistranou spochybnené. Nakoľko strany sporu mali možnosť oboznámiť sa s obsahom tohto

listinného dôkazu, bol im doručený a nespochybnili jeho obsah, nebolo by čo na pojednávaní vykonávať. Vzhľadom na doplnenie dokazovania v odvolacom konaní však odvolací súd nie je v celom rozsahu viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie.

22. Krajský súd ako súd odvolací preto preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, len v rozsahu odvolania podľa § 379 CSP, z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 CSP a v rozsahu väd týkajúcich sa procesných podmienok v zmysle § 380 ods. 2 CSP, ktoré vady nezistil.

23. Odvolací súd vzhľadom na výsledky doplneného dokazovania uznesením č. k. 17Co/65/2021 – 474 zo dňa 13.04.2023 vyzval v zmysle § 382 CSP strany sporu, aby sa v lehote 10 dní od doručenia uznesenia vyjadrili k možnému použitiu ustanovení § 558, § 110 ods. 1, § 516 ods. 1 a 2, resp. § 570 ods. 1 a § 571 OZ v tomto spore a uviedol dôvody, ktoré ho k tomu viedli. Na túto výzvu odvolacieho súdu (písomne) odpovedala len žalobkyňa, uviedla, že zotrúva na svojej žalobe, ktorú považuje za opodstatnenú, nakoľko žalovaný doposiaľ nesplnil svoj dlh platne uzavretý ako záväzok, ktorý uznal za platný a tento nebol do podania žaloby premlčaný, čo je preukázané okrem iného podpisom listiny označenej ako zmluva o poskytnutých financiách zo dňa 01.08.2014, ako vyplýva zo záveru odborne spôsobilej osoby posudzujúcej pravosť podpisu žalovaného v odbornom vyjadrení. Uznesenie odvolacieho súdu bolo právnomu zástupcovi žalovaného doručené dňa 24.04.2023, doposiaľ naň ani on, ani samotný žalovaný nereagoval. Odvolací súd mu na vedomie doručil aj vyjadrenie žalobkyne k výzve odvolacieho súdu podľa § 382 CSP.

24. Odvolací súd po prejednaní veci dospel k záveru, že prvý výrok rozsudku súdu prvej inštancie vo veci samej je vecne správny a je potrebné ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť z nasledovných dôvodov:

25. Vzhľadom na opakovanú odvoláciu námietku žalovaného, že súd prvej inštancie nemohol konať o žalobe žalobkyne doplnenej ústne do zápisnice odvolací súd bližšie ozrejmuje svoj názor o príliš veľkom formalizme práva v tomto prípade, ak by súd prvej inštancie takto upravenú, resp. opravenú žalobu neprejednal a nerozhodol o nej. Z okolností prípadu vyplýva, že žalobkyňa dňa 28.08.2017 podala na súde prvej inštancie žalobu, v ktorej opísala skutkové okolnosti poskytnutia pôžičky a následne vymedzila žalobný návrh. Z obsahu predmetnej žaloby okrem iných nezrovnalostí vyplývalo, že skutkové vymedzenie nároku nebolo v plnom súlade so žalobným návrhom. Žalobkyňa totiž v žalobe tvrdila, že žalovanému poskytla pôžičku vo výške 10 000,- € dňa 09.01.2014, tento následne v zmluve o poskytnutých financiách zo dňa 01.08.2014 potvrdil prijatie sumy 10 000,- € a súčasne vyhlásil, že poskytnuté financie žalobkyni vráti spolu s úrokom vo výške 1 500,- € v lehote do 31.08.2014, pričom tieto sumy do podania žaloby nezaplatil. V žalobnom návrhu však uviedla, že žiada súd, aby rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť jej len sumu 8 000,- € spolu s úrokom z omeškania zo sumy 11 500,- € od 01.09.2014 do zaplataenia. Žalobkyňa v opise skutkových okolností vôbec neuviedla, prečo od žalovaného požaduje len sumu 8 000,- €, ak z ňou tvrdených skutkových okolností vyplýva, že mu požičala 10 000,- € a mal jej zaplatiť aj zmluvný úrok vo výške 1 500,- € a tieto jej do podania žaloby nezaplatil a zároveň z akého dôvodu zároveň požaduje úrok z omeškania zo sumy 11 500,- € od 01.09.2014 (ako prvého dňa nasledujúceho po uplynutí ňou tvrdenej lehoty splatnosti pôžičky a úroku podľa zmluvy o poskytnutých financiách) do zaplataenia, ak by medzičasom pred či po splatnosti dlhu napr. žalovaný časť pôžičky vrátil, alebo mu časť dlhu odpustila, resp. by dlh čiastočne inak zanikol (čo v žalobe netvrdila). Súdu prvej inštancie možno vytknúť to, že mal postupovať v zmysle § 129 CSP a vyzvať uznesením žalobkyňu na písomnú opravu alebo doplnenie žaloby za účelom zosúladenia ňou v žalobe tvrdeného skutkového stavu a žalobného návrhu a nie predvolať ju na informatívny výsluch. Odvolací súd však zotrúva na názore, že po oprave žaloby aj keď v nesprávnej procesnej forme by procesný postup súdu prvej inštancie podľa § 129 CSP nasledujúci až po informatívnom výsluchu žalobkyne, pri ktorom došlo k oprave žaloby, predstavoval už len formalizmus práva za účelom zhojenia predchádzajúceho nesprávneho postupu súdu prvej inštancie.

26. K odvolacej argumentácii žalovaného ohľadne počiatku a plynutia premlčacej doby pri práve na peňažné plnenie (vrátane vrátenia peňažnej pôžičky), pri ktorom nebola dojednaná lehota splatnosti odvolací súd uvádza, že uvedomujúc si snahu najvyšších súdnych autorít (aj po jeho zrušujúcom uznesení sp. zn. 17Co/114/2019 – 193 zo dňa 30.07.2020) o zachovanie doterajšej rozhodovacej praxe vo vzťahu k plynutiu premlčania v prípade postupu podľa § 563 OZ, podľa ktorej v prípade nedojednania lehoty splatnosti pohľadávky zo zmluvy začína premlčacia doba plynúť deň nasledujúci po poskytnutí

peňaží (viď napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/41/2020 zo dňa 12. 08. 2020, ktoré prešlo aj testom ústavnosti v rozhodnutí Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 30/2021 zo dňa 19. 01. 2021, ktorým odmietol ústavnú sťažnosť voči predmetnému uzneseniu Najvyššieho súdu SR), vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný popiera podpísanie zmluvy na poskytnutých financiách zo dňa 01.08.2014 a uvádza, že o takejto listine nemal ani len vedomosť a žalobkyňa naopak tvrdí, že uvedenú listinu podpísal, bolo pre prípadné posudzovanie listiny označenej ako zmluva o poskytnutých financiách podľa § 657 a § 658 OZ o zmluve o pôžičke, resp. podľa § 558 OZ o uznaní dlhu, prípadne podľa § 516 OZ, resp. § 570 a 571 OZ o novácii, potrebné doplniť dokazovanie na odvolacom súde v zmysle § 384 ods. 2 CSP prostredníctvom odborného vyjadrenia odborne spôsobilej osoby - znalkyne z odboru pismoznactva, odvetvia ručného písma, keďže posúdenie, resp. overenie pravosti podpisu žalovaného na zmluve o poskytnutých financiách závisí od posúdenia skutočností, na ktoré treba odborné znalosti (§ 206 CSP) a podanie odborného vyjadrenia je podľa názoru odvolacieho súdu s poukazom na hospodárnosť konania postačujúce na zistenie pravosti podpisu žalovaného namiesto žalobkyňou navrhnutého znaleckého dokazovania. Vzhľadom na záver odborného vyjadrenia o pravosti podpisu žalovaného na zmluve o poskytnutých financiách zo dňa 01.08.2014, ktorý žalovaný nespochybnil, odvolací súd uvádza, že touto písomnou zmluvou došlo k zmene obsahu záväzku dojednaného ústnou zmluvou o pôžičke zo dňa 09.01.2014 a to jednak dojednaním nového záväzku - zmluvného úroku z pôžičky, a jednak lehoty splatnosti istiny pôžičky a tohto zmluvného úroku.

27. Podľa § 516 ods. 1 a 2 OZ účastníci môžu dohodou zmeniť vzájomné práva a povinnosti. Ak z dohody nevyplýva nepochybne, že dojednaním nového záväzku má doterajší záväzok zaniknúť, vzniká nový záväzok popri doterajšom záväzku, ak sú pre jeho vznik splnené zákonom požadované náležitosti.

28. Podľa § 570 ods. 1 OZ ak sa veriteľ dohodne s dlžníkom, že doterajší záväzok sa nahrádza novým záväzkom, doterajší záväzok zaniká a dlžník je povinný plniť nový záväzok.

29. Podľa § 571 OZ doterajší záväzok sa pokladá za nahradený iba v rozsahu, ktorý nepochybne vyplýva z dohody o novom záväzku.

30. Odvolací súd je vzhľadom na vykonané dokazovanie a citovanú právnu úpravu názoru, že z obsahu zmluvy o poskytnutých financiách zo dňa 01.08.2014 nepochybne nevyplýva, že táto má nahradiť pôvodnú ústnu zmluvu o pôžičke zo dňa 09.01.2014, pretože táto sa v predmetnej zmluve nespomína (dokonca sa v nej uvádza, že dňom podpisu tejto zmluvy poskytla žalobkyňa žalovanému čiastku 10 000,- €, vykonaným dokazovaním však bolo preukázané a žalovaný to ani nespochyboval, že k poskytnutiu čiastky 10 000,- € žalovanému došlo (aj keď podľa jeho tvrdenia z iného právneho dôvodu – investície do obchodného projektu) už dňa 09.01.2014 na základe ústnej zmluvy o pôžičke z daného dňa). Možno teda uzavrieť, že záväzok vyplývajúci z ústnej zmluvy o pôžičke vrátiť sumu poskytnutej pôžičky vo výške 10 000,- € naďalej trvá a popri ňom vznikol nový záväzok žalovaného z titulu zmluvy o poskytnutých financiách zaplatiť žalobkyni aj zmluvný úrok z pôžičky vo výške 1 500,- € a nový záväzok zaplatiť istinu a tento zmluvný úrok v lehote splatnosti do 31.08.2014 (nakoľko v ústnej zmluve o pôžičke žiadna lehota splatnosti nebola dojednaná, resp. jej dojednanie nebolo preukázané). Pre posúdenie prípadu však nie je až tak nevyhnutné ustáliť, či sa jedná o kumulatívnu nováciu podľa § 516 ods. 2 OZ alebo o privatívnu nováciu podľa § 570 OZ, pretože v zmysle § 571 OZ sa v prípade pochybností, či nový záväzok nahrádza pôvodný záväzok má za to, že doterajší záväzok zaniká, resp. sa pokladá za nahradený iba v rozsahu, ktorý nepochybne vyplýva z dohody o novom záväzku. V tomto prípade zo zmluvy o poskytnutých financiách nepochybne vyplýva, že oproti pôvodnej ústnej zmluve o pôžičke bola dohodnutá lehota splatnosti záväzku žalovaného vrátiť minimálne sumu istiny pôžičky vo výške 10 000,- €. V dôsledku tejto zmeny došlo aj k zmene počiatku plynutia trojročnej premlčacej doby podľa § 101 OZ ohľadne práva (pohľadávky) žalobkyne a tomu zodpovedajúceho záväzku žalovaného vrátiť jej poskytnutú sumu pôžičky vo výške 10 000,- €, nakoľko v prípade nedojednávania lehoty splatností platí záver vyplývajúci z ustálenej súdnej praxe, na ktorú poukázal žalovaný nielen v odvolaní, ako aj odvolací súd v tomto rozhodnutí, t.j. že premlčacia doba plynie od dňa nasledujúceho po vzniku záväzkového vzťahu, z ktorého vznikla povinnosť na peňažné plnenie, avšak v prípade dojednávania lehoty splatnosti (hoci dodatočného) plynie premlčacia doba odo dňa, kedy právo bolo možné vykonať po prvý raz, t.j. odo dňa nasledujúceho po poslednom dni lehoty splatnosti záväzku, to je v tomto prípade od 01.09.2014. Odvolací súd preto súhlasí so záverom súdu prvej inštancie, že trojročná premlčacia doba ohľadne nároku žalobkyne uplatneného žalobou podanou na súd dňa 28.08.2017 na vrátenie poskytnutej istiny

pôžičky vo výške 10 000,- € v dôsledku jej spočívania v zmysle § 112 OZ neuplynula, právo žalobkyne nie je premlčané.

31. Pokiaľ žalovaný súdu prvej inštancie vyčíta, že nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie ohľadne plynutia premlčacej doby a záveru, že právo žalobkyne nie je premlčané, keď len odkázal na právny názor vyslovený v zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu, odvolací súd k tejto námietke žalovaného uvádza, že nemožno súdu prvej inštancie vyčítať, že postupoval v súlade so zákonom – ust. § 391 ods. 2 CSP a tento právny názor odvolacieho súdu za nezmeneného skutkového stavu rešpektoval, pričom odkaz na tento právny názor možno považovať za dostatočné odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie (je totiž zbytočné opakovať to, čo už bolo uvedené v predchádzajúcom rozhodnutí odvolacieho súdu a stranám sporu známe).

32. Odvolací súd dopĺňa, že tento žalovaným uplatnený odvolací dôvod je podľa obsahu len odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písmeno d) CSP, nie aj odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písmeno b) CSP s poukazom na stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 3. decembra 2015 zverejnené v zbierke pod č. R 2/2016, podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku (teraz § 365 ods. 1 písm. d) CSP – poznámka odvolacieho súdu). Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku (teraz § 365 ods. 1 písm. b) CSP – poznámka odvolacieho súdu). Za nedostatočne odôvodnené možno teda podľa R 2/2016 považovať iba také rozhodnutie súdu, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, t. j. v prípadoch, keď z rozhodnutia súdu nemožno vôbec zistiť dôvody, na základe ktorých v konkrétnej veci rozhodol.

33. Pre úplnosť k problematike viazanosti odvolacieho súdu svojim právnym názorom vyslovenom v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení odvolací súd poukazuje na nález Ústavného súdu SR č. k. III. ÚS 46/2013 – 40 zo dňa 03.09.2013, v ktorom sa o. i. uvádza: „aj keď zmena skoršieho, pre súd prvého stupňa záväzného právneho názoru odvolacieho súdu, je v zásade nežiaduca, nemožno ju považovať za nepatričnú, predovšetkým s ohľadom na ústavnoprávny princíp nezávislosti sudcu, ktorý je vo všeobecnosti viazaný len zákonom... Opodstatneným dôvodom odlišného právneho názoru môže byť okrem iného ovplyvnenie praxe nižších súdov judikatúrou najvyššieho súdu alebo ústavného súdu.“.

34. Napokon sa odvolací súd stotožňuje aj so záverom súdu prvej inštancie, že žalovaný neunesol dôkazné bremeno ohľadne svojich tvrdení spochybňujúcich poskytnutie sumy 10 000,- € titulom pôžičky, či vrátenie pôžičky formou poskytnutia oblečenia na speňaženie, či drahých kovov žalobkyňi, či jej sestry. Tieto tvrdenia žalovaného zostali len v rovine jeho tvrdení, neboli podporené žiadnym relevantným dôkazom. Naopak v konaní bolo vykonaným dokazovaním vyvrátené tvrdenie žalovaného, že nepodpísal zmluvu o poskytnutých financiách zo dňa 01.08.2014, ani nemal o takejto listine vedomosť a bolo preukázané poskytnutie sumy 10 000,- € titulom pôžičky, pretože táto listina obsahuje potvrdenie prenechania peňazí – sumy 10 000,- € veriteľkou (žalobkyňou) a záväzok dlžníka (žalovaného) vrátiť ich po uplynutí dohodnutej doby. Súd prvej inštancie správne poukázal na to, že v zmysle § 657 OZ sa dlžník zaväzuje vrátiť veci rovnakého druhu, ako mu boli požičané, t.j. ak mu boli požičané peniaze v určitej hodnote, splní si svoj záväzok vrátiť pôžičku len vrátením peňazí v tej istej hodnote, nie poskytnutím vecí iného druhu, aj keď na speňaženie (ktoré taktiež preukázané nebolo). Napokon žalovaný v odvolaní neuplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP, t.j. nenamietal nevykonanie dôkazov súdom prvej inštancie ním navrhnutých v konaní pred súdom prvej inštancie na preukázanie jeho tvrdení.

35. Len pre úplnosť odvolací súd uvádza, že súc viazaný tým, že odvolanie podal len žalovaný a rozsahom jeho odvolania smerujúceho len proti prvému a tretiemu výroku rozsudku súdu prvej inštancie sa nemohol zaoberať vecnou správnosťou a pristúpiť k zmene druhého výroku rozsudku súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby v časti zmluvného úroku z pôžičky a úroku z omeškania z neho aj s poukazom na článok 16 ods. 3 základných princípov CSP, podľa ktorého v odvolacom konaní nemôže byť rozhodnuté nepriaznivejšie pre odvolateľa (tzv. zákaz reformatio in peius).

36. Na základe rozsahu odvolania žalovaného odvolací súd preskúmal aj od prvého výroku o čiastočnom vyhovení žalobe, t.j. od výroku vo veci samej závislý tretí výrok o nároku žalobkyne na náhradu trov (prvoinštančného konania ako celku a odvolacieho konanie vedeného na odvolacom súde pod sp. zn.

17Co/114/2019) voči žalovanému. Súd prvej inštancie rozhodol v napadnutom rozsudku o náhrade trov konania podľa pomeru úspechu strán sporu vo veci v zmysle § 255 ods. 2 CSP. Tento výrok je zároveň vykonateľný, pretože ním bola uložená povinnosť a lehota na plnenie náhrady trov konania. Preto odvolací súd aj tento výrok ako vecne správny potvrdil.

37. O nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP (nakoľko rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu potvrdil) v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalobkyni priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania v plnom rozsahu, pretože odvolanie žalovaného je nedôvodné.

38. O výške a prijímateľovi náhrady trov aj tohto odvolacieho konania rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník, preto aj odvolací súd určil začiatok lehoty na plnenie náhrady trov tohto odvolacieho konania podľa § 232 ods. 2 CSP od právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

39. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis
- (§ 127 ods. 1 CSP).

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C .s p.)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP)

Strany sporu majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP, resp. dovolanie má vady podľa § 429 CSP napriek riadnemu poučeniu dovolateľa o povinnosti podľa § 429 CSP v odvolacom konaní, resp. napriek výzve súdu prvej inštancie adresovanej dovolateľovi na odstránenie väd a jeho poučení o následkoch neodstránenia väd dovolania, dovolací súd dovolanie odmietne (§ 447 písm. e) CSP v spojení s § 436 ods. 1 CSP).